

Klasa 8 – CHEMIA lekcja z dnia 26. 05 .2020 r.

Temat : **Estry.**

Cel: Poznasz nową grupę związków organicznych, nauczysz się zapisywać wzory sumaryczne i strukturalne i poznasz grupę funkcyjną estrów.

WARTO OBEJRZEĆ

<https://epodreczniki.pl/a/estry---budowa-i-wlasciwosci/DDkpKT1YS>

<https://www.youtube.com/watch?v=yLyXcPpAmtA>

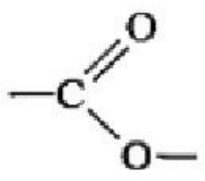
Zapoznaj się z materiałem lekcji zawartym w podręczniku str. 177-181

NOTATKA

ESTRY TO PACHNĄCA CHEMIA

1. Estry to związki organiczne, pochodne węglowodorów, w cząsteczce których znajduje się grupa funkcyjna estrowa.

Grupa estrowa – COO- jest grupą funkcyjną.

Grupa funkcyjna decyduje o charakterystycznych właściwościach estrów.

WZÓR OGÓLNY ESTRÓW

gdzie:

R_1 – grupa alkilowa pochodząca od kwasu karboksylowego

R_2 – grupa alkilowa pochodząca od alkoholu

Wiele owoców i kwiatów zawdzięcza swój zapach obecności estrów.

2. REAKCJA OTRZYMYWANIA ESTRÓW

Kwas + alkohol → ester + woda

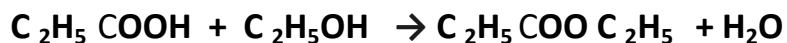

Reakcja estryfikacji zachodzi po wpływie stężonego H_2SO_4

PRZYKŁADY REAKCJI ESTRYFIKACJI

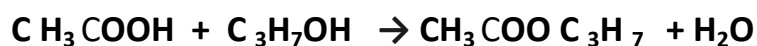
kwas etanolowy + metanol → etanian metylu

kwas propylowy + etanol → propianian etylu

kwas butylowy + etanol → butanian etylu (zapach ananasowy)

kwase etanolowy + propanol → etanian propylu (zapach gruszkowy)

kwase etanolowy + pentanol → etanian pentylu (zapach bananowy)

3. NAZEWNICTWO

Nazwy systematyczne estrów składają się z dwóch członów. Pierwszy wyraz pochodzi od kwasu karboksylowego z końcówką – an , drugi wyraz określa alkil pochodzący od alkoholu

np. $\text{CH}_3\text{COOCH}_3$ etanian metylu

CH_3COO – alkil etylowy CH_3 – alkil metyl

TABELA 16 – str. 178 – proszę się zapoznać

WŁAŚCIWOŚCI ESTRÓW

- ciecze lotne
- bezbarwne
- ulegają reakcji spalania
- słabo rozpuszczalne w wodzie
- o charakterystycznych zapachach
- dobre rozpuszczalniki (np. zmywacz do paznokci)

ZASTOSOWANIE ESTRÓW
Wypisz z podręcznika str. 181

NAUCZ SIĘ NOWEGO MATERIAŁU!

